

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 P 204616 24 Gž

Novi Travnik, 21.05.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Aida Pezer-Alić, predsjednica vijeća, Senad Begović i Mirjana Grubešić, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja: D.K. iz T., ..., koga zastupa punomoćnik Dragun Ivica, advokat iz Bugojna, protiv prvo tuženog Srednjobosanski Kanton – Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, sa sjedištem u Travniku, ul. Stanična br. 43, zastupano po Kantonalnom pravobranilaštvu Vitez i protiv drugo tuženog D.B. iz T. ..., zastupan po punomoćniku Adis Ribić, advokatu iz Travnika, radi utvrđivanja diskriminacije, vrijednost spora 5.001,00 KM, odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj na presudu Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 204616 22 P od 15.12.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 21.05.2024. godine, donio je slijedeće:

RJEŠENJE

Ukida se presuda Općinskog suda u Travniku broj 51 0 P 204616 22 P od 15.12.2023. godine, te se predmet vraća na ponovni postupak i odluku.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi: „Utvrđuje se da prvo tuženi i drugo tuženi kao uposlenik u Ministarstvu obrazovanja, znanosti kulture i sporta Travnik radeći kao ministar u istom Ministarstvu izvršili diskriminaciju i povrijedili pravo na jednako postupanje prema tužitelju D.K. uposlenom na mjestu pomoćnika ministra u ostvarivanju osnovnih prava iz radnog odnosa, te povrijedili načelo zakonitosti rada naspram istog opstruirajući ravnopravan status sa ostalim uposlenicima u ostvarivanju svojih prava na taj način što su:

-prilikom ocjenjivanja tužitelja shodno Pravilniku o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe u FBiH suprotno navedenom pravilniku odredbama čl.10 i 11 bez procedure i pravne osnove za 2019. godinu dali ocjenu ne zadovoljava bi u rješenju koje je istom uručeno broj 01-30-374/20-28 od 12.10.2020.godine po uloženoj žalbi tužitelja drugo tuženi mu odbio predati pismenu odluku povodom uvažene žalbe te provesti ponovni postupak ocjenjivanja u skladu sa navedenim pravilnikom koju odluku tužitelj nikada nije dobio niti je postupak proveden;

-prilikom ocjenjivanja tužitelja shodno Pravilniku o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe u FBiH suprotno navedenom pravilniku odredbama čl.10 i 11 bez procedure i pravne osnove za 2020.godinu dali ocjenu ne zadovoljava da bi u rješenju koje je istom uručeno 01-30-22/2021 -7 od 30.01. i 2021.godine i po uloženoj žalbi tužitelja drugo tuženi odbio predati pismenu odluku povodom uvažene žalbe te

provesti ponovni postupak ocjenjivanja u skladu sa navedenim pravilnikom koju odluku tužitelj nikada nije dobio niti je postupak proveden;

-Što su prvo tuženi i drugo tuženi u periodu od 30.01.2020.godine po zahtjevu tužitelju za produženje licence odbili postupati po istom i dati bilo kakvo rješenje gdje su svi ostali podnosioci zahtjeva dobili rješenje o produženju licence a rješenje za tužitelja o produženju licence nikada nije uručeno tužitelju uz naznaku Marica Biljaka vraćeno nije potpisano;

-Što su dana 26.04.2021.godine pa nadalje odbili i uskratili tužitelju pravo na korištenje ostataka godišnjeg odmora a u skladu sa rješenjem o godišnjem odmoru broj 01-30-445/2020 -9 od 28.05.2020.godine nakon čega se tužitelj obratio zahtjevom glavnom upravnom inspektoratu koji je morao intervenirati radi ispoštovanja načela zakonitosti rada i omogućavanja korištenja preostalog dijela godišnjeg odmora;

-što su u periodu od 07.12.2021.godine protivno odredbi čl. 34.stav 2. Zakona o plaćama i naknadama a sve u vezi sa članom 4. Uredbe o naknadama odbili donijeti rješenje o isplati novčane naknade tužitelju zbog bolesti da bi nakon intervencije N.M.M. rješenjem od 11.03.2022.godine naloženo da postupi po zahtjevu tužitelja i donese rješenje gdje je inspektor konstatirao da je postojalo takvo rješenje doneseno sa danom 31.12.2021.godine ali je vraćeno sa naznakom nije potpisano što znači da nikada nije doneseno.

Čime su tužitelja diskriminirali u odnosu na ostale uposlenike u Ministarstvu.

Zabranjuje se tuženim da prema tužitelju postupaju drugačije u odnosu na druge uposlenike kako to propisuje Zakon o radu te da izvrše radnje radi uklanjanja diskriminacije na način da će se prema istom postupati shodno odredbama Zakona o radu te u skladu sa pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe u FBiH te se nalaže da dostave odluke vezano za postupak ocjenjivanja za 2019.godinu i 2020.godinu te ponovo provedu postupak te otklone diskriminaciju vezano po zahtjevu tužitelja za produženje licence od 30.01.2020.godine te za isplatu koji nema karakter plaća po čl.34.stav 2.Zakona o plaćama i naknadama a sve vezano za zahtjev od 07.12.2021.godine.

Obavezuju se prvo tuženi i drugo tuženi da tužitelju solidarno na ime naknade materijalne štete uzrokovanje povredom prava na jednako postupanje, povrede časti i ugleda i osobnosti isplate tužitelju iznos od 5.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate.

Obavezuju se tuženi da tužitelju nadoknade troškove parničnog postupka sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Na označenu prvostepenu presudu žalbu su blagovremeno izjavili tužitelj i tuženi

Tužitelj prvostepenu presudu pobija zbog povrede odredbi parničnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da drugostepeni sud usvoji žalbu i pobijanu presudu ukine, ili da istu presudu preinači tako što će usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti uz naknadu troškova parničnog postupka. U žalbi navodi da je sud bez ocjene dokaza prepričao sadržaj isprava i saslušanih svjedoka, ali da nije u skladu sa čl. 8. i čl. 123.

ZPP-a izvršio ocjenu izvedenih dokaza, niti je dao valjano obrazloženje svoje presude na način kako to predviđa odredba člana 191. st. 4. ZPP-a i član 6. Evropske konvencije. Ističe da sud samo interpretira iskaze pojedinih svjedoka bez ocjene istih, te ih uopće ne dovodi u vezu sa postavljenim tužbenim zahtjevom. Navodi da je tužitelj stavljen i diskriminatorni položaj i različito se postupalo prilikom produženje njegove licence gdje je postupak proveden, ali da drugotuženi doneseno rješenje nije potpisao, zatim ukazuje na poteškoće prilikom ostvarivanja prava na korištenje godišnjeg odmora gdje je morala da ureduje upravna inspekcija i dr. Navodi da saslušani svjedoci nisu izjavili da je drugotuženi na isti način postupao i sa ostalim zaposlenicima Ministarstva, te navodi da je drugotuženi svoj privatni sukob sa tužiteljem prenio na instituciju ponašajući se diskriminirajuće u odnosu na tužitelja. Također ističe da sud pogrešno interpretira odredbu člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije, jer ne uzima u obzir dio ove zakonske odredbe koja propisuje kao diskriminaciju “i svaku druga okolnost koja ima za svrhu i posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava i sloboda u svim oblastima života”. Nadalje u žalbi analizira iskaze pojedinih svjedoka, te navodi da je sud odbio tužitelja sa tužbenim zahtjevom sa jednom rečenicom tj. da je u konkretnom slučaju obaveza tužitelja je bila da učini vjerovatnim da su organi tuženog u istim ili sličnim situacijama postupali drugačije nego u odnosu na tužitelja. Ističe da pri tom sud nije cijenio da su saslušani svjedoci kojima je sud dao punu vjeru svjedočili o različitom postupanju, ne komunikaciji, ceduljice, nestanak dokumenata, opstrukcija u radu, vraćeno nepotpisano, pa opet vraćeno nepotpisano o čemu su svjedočili i inspektori.

Tuženi u svojim žalbama osporavaju dosuđene troškove postupka navodeći da su u cijelosti uspjeli u ovom postupku, te predlažu da se tužitelj obaveže na snošenje troškova postupka

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u granicama razloga iz žalbe i po službenoj dužnosti u skladu sa odredbom čl. 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio:

Žalba je osnovana.

Osnovano se u žalbi tužitelja navodi da prvostepeni sud nije dao nikakve razloge na osnovu čega je zaključio da tužitelj nije dokazao vjerovatnost postojanja diskriminacije u odnosu na ostale zaposlenike Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, kao i na zaključak da ne postoji diskriminacija u odnosu na tužitelja. Naime, prvostepeni sud u obrazloženju svoje presude nakon opsežnog nabranjanja izvedenih dokaza samo navodi da je “obaveza tužitelja kao žrtve da već u tužbi učini vjerovatnim da je do određenog oblika diskriminacije iz tog zakona došlo, te predloži dokaze ili okolnosti koje potvrđuju ili ukazuju na te činjenice, te da “iz iskaza saslušanih svjedoka sud zaključuje da prije svega između tužitelja i drugo tuženog kao pretpostavljenog u prethodnom periodu došlo do neslaganja u stavovima i mišljenjima tužitelja sa neposrednim rukovodiocem koji su rezultirali žalbenim postupcima.” uz citiranje odredbi člana 2., 4., 11. i 15. Zakona o zabrani diskriminacije, ali sud ne navodi razloge koji su ga oprijedjelili na zaključak da tužitelj nije uspio učiniti vjerovatnim postojanje diskriminaciji. Pri tom sud ne cijeni činjenice da je tužitelj dva puta uzastopno od strane drugo tuženog ocijenjen ocjenom “ne zadovoljava”, da je prva ocjena poništena od strane Odbora državne službe za žalbe ali da nije donesena nova odluka, a da za drugu ocjenu nije ni utvrđeno kakva je donesena odluka Odbora po njegovoj žalbi.

Nadalje u pogledu ostvarivanja licence ispitivača teorijskog dijele ispita za auto škole, nije dokazano da je tužitelju uručeno produženje licence ikao je svjedok M.P. navela da je tužitelj ispunio uvjete za produženje licence i da je rješenje prosljedila drugo tuženom na potpisivanje ali da je nikad nije preuzeo. Također i u pogledu ostvarivanja prava na naknadu za slučaj bolesti, prvostepeni sud samo konstatira da je svjedok M. B. navela da ovu naknadu tužitelj nije dobio, ali ne stavlja njezin iskaz u kontekst iskaza tužitelja koji je naveo da su pojedinim radnicima koje je poimenično naveo tj. N.B. i E.L. za mnogo lakše ozljede isplaćivane naknade, a što prvostepeni sud uopće nije cijenio niti je dao bilo kakvo obrazloženje. Nadalje u pogledu iskaza svjedoka I. A. čiji iskaz donekle pojašnjava postupanje drugo tuženog prema tužitelju, prvostepeni sud samo paušalno navodi da se isti odnosi na detalje privatnog odnosa između ovih parničnih stranaka, ali ne navodi razloge zbog čega ovaj iskaz nije objektivan i zbog čega ga nije prihvatio.

Dakle, prvostepeni sud nije izvršio ocjenu izvedenih dokaza u smislu odredbe člana 8. i 123. ZPP-a, a koji su od odlučnog značaja za potpuno i pravilno činjenično utvrđenje, pa time i pravilnu primjenu materijalnog prava, te kako se radi o povredama odredaba Zakona o parničnom postupku koje nije u mogućnosti otkloniti u žalbenom postupku, pa ni na raspravi pred drugostepenim sudom, to se zbog istih mora ukinuti odluka i vratiti na ponovni postupak shodno odredbi člana 227. st. 2. ZPP-a.

Članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i članom 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, propisana je obaveza suda da obrazloži zahtjeve stranaka i njihove navode o činjenicama na kojima se zasniva svoj zahtjev, obrazloži dokaze i da njihovu cjelovitu ocjenu i navede propise na kojima je odluka zasnovana. Obrazloženje odluke između ostalog, mora sadržavati ocjenu svih izvedenih dokaza shodno odredbi člana 8. Zakona o parničnom postupku i jasne razloge zbog kojih je sud nekom dokazu poklonio vjeru, a drugima nije i tako objektivizirati svoje slobodno uvjerenje propisano članom 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku, jer je samo tako obrazložena odluka podobna za preispitivanje po izjavljenom pravnom lijeku.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će ponovno zakazati glavnu raspravu i raspraviti sporni odnos u smislu naprijed citiranih odredbi materijalnog prava ponovnim izvođenjem već izvedenih dokaza, te nakon toga njihovom ocjenom na način kako propisuje odredba člana 8. i 123. Zakona o parničnom postupku, te donijeti pravilnu i zakonitu odluku. Istovremeno ovom odlukom ostavlja se prvostepenom sudu da o troškovima žalitelja nastalim povodom pravnog lijeka odluči u konačnoj odluci u smislu odredbi člana 397. stav 3. citiranog zakona. Pri tom ovaj sud primjećuje da je i u pogledu odluke o troškovima postupka prvostepeni sud samo paušalno naveo da je odredio da svaka stranka snosi svoje troškove postupka, bez obzira na uspjeh stranaka u sporu.

Predsjednica vijeća
Aida Pezer Alić

